

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 03.06.
	Lappuse Nr. 1/2 Izdevums Nr. 9
DA 03.06. CITU AUGU SĒKLU KVANTITATĪVĀ ANALĪZE	Apstiprināšanas datums: 28.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

1. JOMA: Citu augu sēklu skaita noteikšana sēklu tīrības analīžu ietvaros.

2. MĒRKĪS: Noteikt citu augu sēklu daudzumu sēklu paraugā.

3. SAISTĪTIE DOKUMENTI:

ISTA Noteikumi;
DA 03.03. Sēklu tīrības analīzes;
DA 03.09. Sugu un šķirņu grupu noteikšana;
Sēklu tīrības analīžu darba gaita – DA 03.03. 1.pielikums
Palīgmateriāli DA Tīrībā.

Starptautiskajā tirdzniecībā šo analīzi veic, lai noteiktu (galvenokārt) indīgo vai aizliegto sēklu, kā arī nevēlamo sēklu esamību sēklas materiālā. Ja klients vēlas, var tikt noteikts gan visu citu sēklu, gan atsevišķu sugu sēklu daudzums iesūtītajā paraugā.

4. DEFINĪCIJAS:

Citu augu sēklas – tās ir visas citas sēklas, kuras nepieder pie tīrajām sēklām (ISTA Noteikumi 3.2.2), Sīkāk skatīt – DA 03.03.

Pilna analīze – tiek analizēts viss sēklu paraugs un uzskaitītas visas citu augu sēklas, izņemot ļoti sīkas sēklas, tādas kā *Orobanche* un *Striga*. *Orobanche spp.* noteikšanas analīzi veic tikai pēc klienta pieprasījuma (skatīt ISTA Noteikumi p. 4.5.3.).

Ierobežotā analīze – tiek analizēts viss sēklu paraugs, bet uzskaitītas tikai noteiktu sugu sēklas.

Samazinātā analīze – tiek analizēta tikai daļa no analīzei paredzētā parauga lieluma (1/5).

Samazinātā – ierobežotā analīze – tiek analizēta daļa no analīzei paredzētā sēklu parauga un uzskaitītas noteiktu sugu sēklas.

5. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI:

5.1. Citu augu sēklu noteikšana balstās uz sēklu uzskaitīšanu paraugā. Rezultātā uzrāda atrasto citu augu sēklu daudzumu izanalizētajā paraugā – gabalos.

5.2. Paraugu lielumi dažādām sugām uzrādīti ISTA Noteikumu Tabulā 2.A. Ja tabulā nav iekļauta kāda no sugām, kura tiek iesūtīta analīzei, tad šādam paraugam ir jāsaturs vismaz 25 000 sēklas.

5.3. Lai atvieglotu un paātrinātu analīzes gaitu, var lietot dažādas palīgierīces – sietus, pneimatiskos klasifikatorus, lupas u.c.

5.4. Kodināto sēklu analīzes jāveic speciāli iekārtotās darba vietās – vilkmes skapī vai uz speciālā darba galda. Jālieto individuālie aizsardzības līdzekļi – gumijas cimdi, respiratori.

5.5. Ja ir grūti identificēt klienta uzrādīto sēklu sugu, analizē mazākais 1/5 no noteiktā parauga lieluma (ISTA Noteikumi 4.5.1.b).

5.6. *Orobanche spp.* noteikšanas analīzi veic tikai pēc klienta pieprasījuma (skatīt ISTA Noteikumi p. 4.5.3.).

Sīkāk – DA 03.09., Palīgmateriāli DA Tīrībai.

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 03.06.
	Lappuse Nr. 2/2 Izdevums Nr. 9
DA 03.06. CITU AUGU SĒKLU KVANTITATĪVĀ ANALĪZE	Apstiprināšanas datums: 28.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

6. DARBA GAITA :

6.1. No parauga izlasa vai nu visas citas vai noteiktu sugu sēklas. Ja ir jānosaka tikai atsevišķu sugu sēklu piejaukums, tad analīzi var pārtraukt atrodot vienu vai vairākas šādas sēklas (saskaņā ar klienta prasībām).

6.2. Ja no sēklu parauga ir iedalīts iesvars analītiskās tīrības analīzei, tad pēc parauga atlikuma pārbaudes tiek aprēķināts kopējais paraugā atrasto citu augu sēklu skaits.

Citu augu sēklu frakciju uzglabā kopā ar parauga atlikumu noteikto laiku.

7. REZULTĀTU IZTEIKŠANA UN UZRĀDĪŠANA

7.1. Rezultātu uzrāda kā katras atrastās augu sugas sēklu skaitu analizētajā paraugā. Rezultātu var izteikt, pārrēķinot citu augu sēklu skaitu noteiktā masas vienībā –piemēram, 1 kg.

7.2. ISTA Sertifikātā uzrāda parauga faktisko masu, katras sugas sēklu latīnisko nosaukumu un skaitu. Bez tam, rezultātu var izteikt citā veidā, piemēram, katras sugas sēklu skaitu uz 1kg.

7.3. Ja nav iespējams precīzi noteikt atrasto sēklu sugu, sēklas jāidentificē cik vien precīzi var -suga, ģints, dzimta.

7.4. Atkarībā no veiktās analīzes, ISTA Sertifikātā izdara atzīmi “Pilnā analīze”, “Ierobežotā analīze”, “Samazinātā analīze” vai “Samazinātā – ierobežotā analīze”.

7.5. Analizētā parauga masa jāuzrāda ar precizitāti:

Parauga masa,g	<u>Minimālais</u> zīmju skaits aiz komata
Mazāks par 1,000	4
1,000 līdz 9,999	3
10,00 līdz 99,99	2
100,0 līdz 999,9	1
1000 un vairāk	0